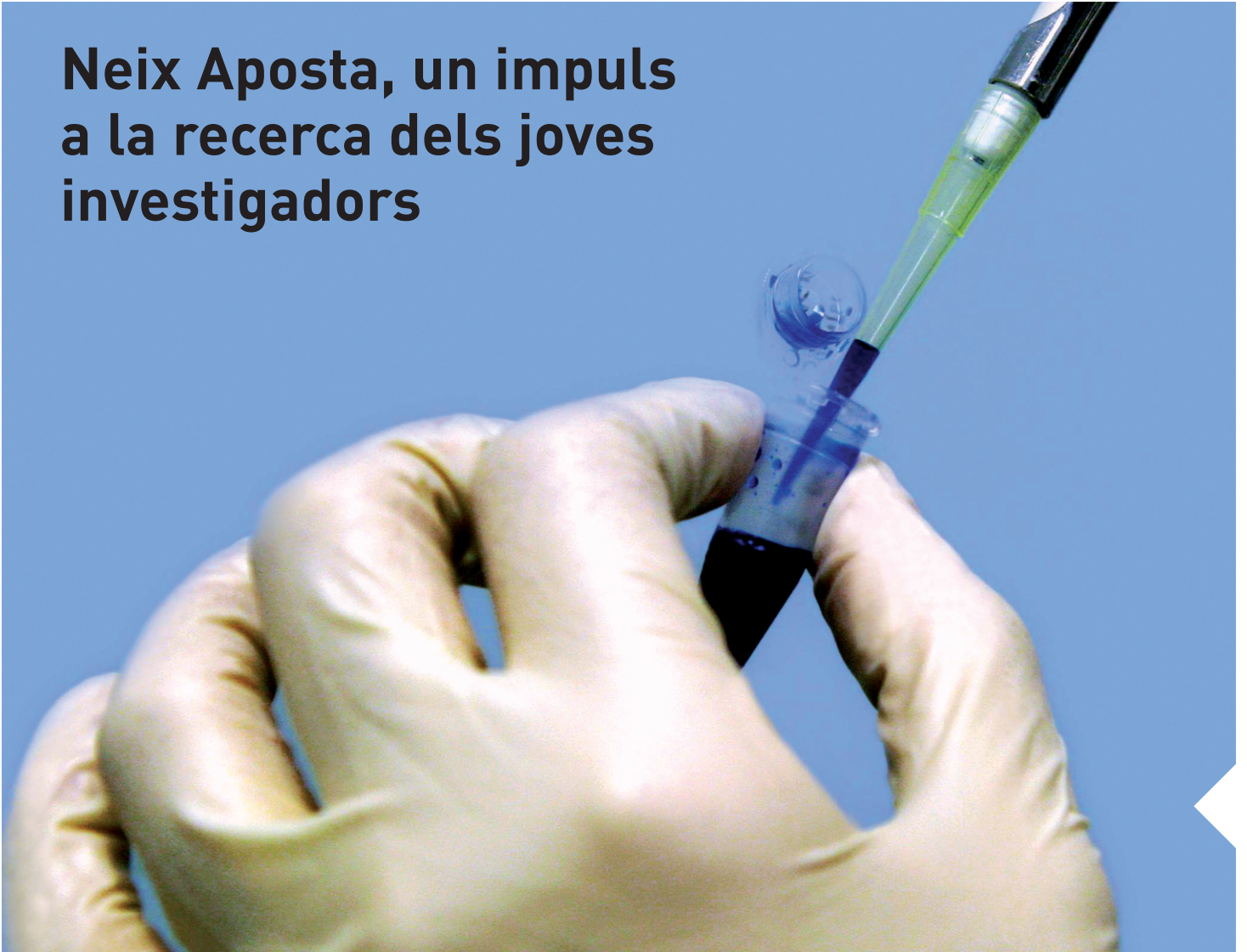

PARETO

Neix Aposta, un impuls a la recerca dels joves investigadors

Aposta és el primer projecte que la UAB i els seus exalumnes impulsen per fomentar la recerca feta pels joves investigadors. **PÀG. 3**

CRISTINA GARMENDIA INAUGURA EL CRAG

La ministra de Ciència i d'Innovació, Cristina Garmendia, va inaugurar el Centre de Recerca en Agrigenòmica (CRAG) al campus. Garmendia va posar aquest centre com a model d'organització de la recerca que cal fer. **PÀG. 5**

ES PUBLICA L'ÍNDEX UAB DE TURISME

L'Índex UAB d'Activitat Turística preveu que el sector continuarà recuperant-se durant l'any 2011 amb un augment de l'1,9 % de l'activitat turística a Catalunya. Aquest índex arriba enguany a la desena edició. **PÀG. 9**

LA UAB, LA QUE REP MÉS ERASMUS

La UAB és la universitat catalana que rep més estudiants Erasmus, segons un informe elaborat per la Comissió Europea entre cent universitats europees, segons dades referents al curs 2009-2010. **PÀG. 13**

S'acorda modificar el pressupost de la UAB

La Generalitat redueix 34 milions el pressupost de la Universitat

➤ El Consell de Govern va tractar, entre altres temes, el Pla d'ajustament pressupostari per al 2011

El Parlament de Catalunya ha aprovat finalment un pressupost de la Generalitat per a l'any 2011 que confirma la significativa retallada de finançament de les universitats públiques de Catalunya anunciada pel govern fa mesos. En el cas concret de la UAB, aquesta disminució representa rebre per part de la Generalitat de Catalunya uns 34 milions d'euros menys que a l'exercici anterior.

En aquest sentit, el Consell de Govern de la UAB del 13 de juliol va tractar, entre altres temes, els documents «Mesures de contenció de la despesa 2011» i «Pla d'ajustament pressupostari 2011», tots dos elaborats a proposta de l'equip de govern de la UAB i aprovats per la Comissió d'Economia i d'Organització el 30 de juny passat (podeu consultar ambdós documents íntegres a la pestanya «Informació

sobre mesures econòmiques» de la intranet de la UAB).

Les mesures de contenció de la despesa per al 2011 afecten els àmbits de personal acadèmic, personal d'administració i serveis, compres de béns i serveis per part d'òrgans de la UAB, inversions i convocatòries.

PLA D'AJUSTAMENT PRESSUPOSTARI

El «Pla d'ajustament pressupostari 2011» conté una sèrie de mesures d'estalvi en relació amb funcionament (estalvi energètic i d'eficiència al campus, cofinançament d'alguns serveis, millores en les compres, reducció de despesa sense alterar el funcionament dels serveis, revisió de polítiques de cànon, mesures que milloren l'eficiència dels serveis i la seva promoció, mesures per millorar el lliurament de dades UAB), inversions, nous ingressos (mesures que ha de promoure la Generalitat però que afecten els ingressos, mesures que pot aplicar la UAB i mesures que la UAB ha de negociar o reivindicar davant d'altres instàncies), personal (model de distribució de recursos PDI (EEES), mesures que

afecten la plantilla de PAS, mesures que afecten els serveis, i altres mesures que afecten el PDI.

Com que el conjunt de les mesures aprovades incideix directament en el pressupost de la UAB per al 2011 aprovat el mes de març passat, ja que requereix una reducció del crèdit de les partides de despesa que s'hi preveuen, ha estat necessari iniciar un procediment de modificació del pressupost de la UAB. Les bases d'execució del pressupost de la UAB aprovat per al 2011 ja preveien expressament que l'execució de les partides de despesa quedava condicionada a la conformitat d'obtenir els ingressos pressupostats. Per tot això, i a proposta del l'Equip de Govern de la UAB, el Consell de Govern va acordar iniciar el procediment de modificació del pressupost de la UAB per a l'any 2011.

D'altra banda, però sense deixar els afers econòmics i pressupostaris, el Consell de Govern de la UAB va donar la conformitat a la proposta de memòria econòmica, el compte de resultats i la liquidació del pressupost de la UAB del 2010.

ACORDS DEL CONSELL DE GOVERN DEL 13 DE JULIOL DE 2011

MÀSTERS UNIVERSITARIS

S'acorda la creació de títols de màsters universitaris, la supressió de títols de màsters universitaris i la creació de nous títols de màster i diplomes de postgrau propis.

TECNOLOGIES DE LA INFORMACIÓ

S'acorda la modificació de la normativa sobre tecnologies de la informació i de la comunicació.

REPRESENTACIÓ DELS ESTUDIANTS

S'acorda l'elecció dels representants dels estudiants al Consell de l'Estudiantat de les Universitats Catalanes, així com

també l'elecció del representant dels estudiants a la Comissió de Governança en el marc del Consell Interuniversitari de Catalunya. També s'acorda el procés de creació del Consell d'Estudiants de la Universitat Autònoma de Barcelona.

EMPRESA DE BASE TECNOLÒGICA

S'acorda la creació de l'empresa de base tecnològica Ypsicon.

PARTICIPACIÓ DE LA UAB EN ENTITATS

S'acorda l'adhesió de la UAB a la Xarxa Catalana d'Universitats Saludables, així com també a les entitats següents:

Barcelona Campus, Conferència Internacional de Entidades Alumni, Red de Apoyo a la Gestión Educativa, Omnium Cultural i PEC4.

AJUNTAMENT DE TERRASSA

S'acorda la participació de l'Ajuntament de Terrassa a l'Institut Universitari d'Estudis Europeus.

ADVANCED STUDIES IN BARCELONA

S'acorda l'adhesió de la Universitat de Columbia i de la Universitat Politècnica de Catalunya al Consortium for Advanced Studies in Barcelona.

Aposta, un impuls a la recerca dels joves investigadors

Es tracta d'una iniciativa pionera vinculada als exalumnes de la UAB

➤ Els investigadors que tinguin un màxim de 40 anys poden presentar projectes fins al 19 de setembre

Aposta és el primer projecte que la UAB i els seus exalumnes –amb el patrocini de destacades entitats i empreses– impulsen per fomentar la recerca feta pels joves investigadors de la UAB. Aquesta iniciativa, pionera a tot l'Estat espanyol, vol generar nous coneixements científics de màxim impacte i utilitat socials.

El projecte consta d'un Consell Assessor format per professionals amb un reconeixement social destacat –tots exalumnes de la UAB–, que aportarà una visió innovadora i proposarà nous projectes i iniciatives, alhora que actuarà com a ambaixador permanent de la Universitat. El Consell Assessor, mitjançant una comissió específica, treballarà conjuntament amb la UAB en la selecció i el seguiment dels projectes.

En el programa, a més del mateix Consell Social de la UAB, hi col·laboren Ab-Biotics, Freixenet, Novartis, l'Obra Social «La Caixa» i RBA. Vol ser l'inici d'una àmplia i forta xarxa de relació de la UAB amb els seus exalumnes. La implicació d'aquests ha de garantir tant la continuïtat d'Aposta com la posada en marxa d'altres projectes futurs de la UAB.

El programa va ser presentat el 28 de juny per la rectora de la UAB, Ana Ripoll, en un acte que va tenir lloc al Rectorat de la UAB i al qual van assistir uns cinquanta dels prop de setanta exalumnes que formaran part del Consell Assessor. En aquest consell d'exalumnes hi ha desta-

cats polítics, metges, empresaris, científics i periodistes.

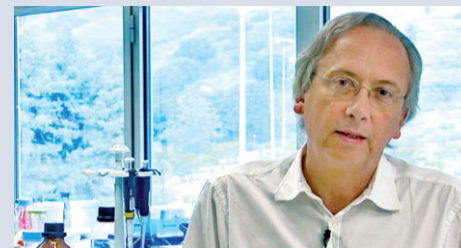
El programa vol impulsar la recerca dels joves investigadors de la UAB –d'una edat igual o inferior a quaranta anys–, facilitar la dimensió internacional de les seves ac-

**La iniciativa
vol generar nous coneixements
científics de màxim impacte
i utilitat socials**

tivitats i afavorir la difusió dels resultats a la societat. En aquesta primera convocatòria se subvencionaran projectes dels àmbits de la salut, el medi ambient, el progrés social i cultural, la comunicació i el llenguatge i les tecnologies innovadores, amb un màxim de 25.000 € per projecte.

El conjunt de joves investigadors de la UAB als quals s'adreça la convocatòria –que es va obrir el 4 de juliol i es tancarà el 19 de setembre de 2011– és un col·lectiu de més de 330 possibles beneficiaris. La selecció i el seguiment de projectes anirà a càrrec d'una comissió específica del Consell Assessor que treballarà conjuntament amb la Comissió d'Investigació de la UAB. La resolució es preveu al llarg del mes de novembre de 2011 i es farà pública al portal UAB.

Amb aquesta iniciativa, la UAB vol obrir un espai que permeti mantenir i consolidar les relacions dels alumnes –una àmplia comunitat de professionals estimada en més de 150.000 antics alumnes– amb la Universitat un cop han obtingut la graduació. Així, el Consell Assessor serà també l'embrió de la Xarxa Alumni de la UAB, que es posarà en marxa aquesta tardor. Per a més informació: www.uab.cat/projete-aposta.

BONAVENTURA CLOTET SALA (Medicina, promoció 1976). Director d'IRSI Caixa

Aposta serà una eina molt important perquè necessitem que les noves generacions aprenguin de *los viejos rockeros*, és a dir, dels que ja fa anys que fem recerca i podem ajudar aquesta joventut que comença. Aquesta col·laboració entre la «vella guàrdia» i els joves investigadors pot ser molt útil per dinamitzar la recerca.

MARTA LACAMBRA PUIG (Ciències Econòmiques, promoció 1976). Directora de l'Obra Social de la Fundació Catalunya Caixa

Aposta pot fer possible que els exalumnes col·laborem a fer visible un determinat model d'universitat. La UAB és una universitat que ens l'estimem molt. Els que hi vam estudiar vam rebre molt de la Universitat i ara ens trobem en un moment vital en què podem tornar tot allò que vam rebre.

JAUME BARBERÀ (Mestre-Filologia, promoció 1985). Periodista de Televisió de Catalunya

És una bona iniciativa perquè vol ajudar els nous creadors, els que ens han de fer les noves ciutats, els nous carrers..., els que han de construir el futur. Aquesta tradició que proposa la UAB existeix als Estats Units amb molta força, però a l'Estat espanyol, que jo sàpiga, no. Per tant, que els exalumnes tinguin l'oportunitat de tornar en forma de projectes allò que han rebut de la Universitat em sembla perfecte.

Prop d'1,5 milions d'euros de subvenció per a la UAB-CEI

➤ Els fons provenen del Subprograma d'Enfortiment de la convocatòria CEI 2011

El Ministeri d'Educació ha concedit a la UAB 1.475.440 € en forma de subvencions en el marc del Subprograma d'Enfortiment de la convocatòria de 2011 del Campus d'Excel·lència Internacional.

De la quantitat atorgada a la UAB, 1.273.440 € procedeixen de fons públics corresponents a la modalitat de consolidació de projectes, i 202.000 de subvencions per a la modalitat públic-privada de la convocatòria.

Els fons es destinaran a actuacions en els àmbits de la internacionalització, l'excel·lència acadèmica, l'emprenedoria, l'adaptació i millora d'espais i la creativitat. En l'àmbit de la internacionalització destaca la promoció de la mobilitat entre l'Aliança 4 Universitats i els països emergents BRIC (el Brasil, Rússia, l'Índia i la Xina), amb incentius com el

programa recruiting@BRIC, i l'obertura de les oficines de la Xina i Corea als membres de l'agregat UAB-CEI.

En l'àmbit de l'excel·lència acadèmica, es duran a terme actuacions en pedagogia i lideratge perquè els universitaris més brillants participin en centres de secundària amb alt nivell de fracàs escolar, s'executarà un programa docent conjunt A4U, el programa marc acadèmic Ortelius, accions per desenvolupar el model acadèmic de grau i postgrau, el programa d'associats d'educació i disseny de màsters estratègics

en el marc dels Clústers Temàtics, i el programa d'incorporació de joves doctors UABCEI-cofound.

ACCIONS PER A L'EMPRENEDORIA

Quant a l'emprenedoria, es duran a terme accions per posar en marxa l'empresa derivada del sector d'R + D en alimentació Ypsicon, SL. Pel que fa a les actuacions adreçades a l'adaptació i la millora dels espais, s'impulsaran els laboratoris sostenibles i es modernitzaran laboratoris de ciència i de tecnologia. Finalment, en l'àmbit de la creativitat, es posarà en marxa el projecte Inter_acciones, una plataforma per impulsar projectes que relacionin art, ciència i tecnologia i per promoure l'eficàcia social de la creativitat.

En total, les universitats espanyoles rebran 36 milions d'euros en subvencions públiques i prestacions del sector privat, una quantia a la qual, segons el Ministeri d'Educació, podria sumar-s'hi més de dos milions d'euros procedents de les entitats privades que participen en els projectes de la modalitat públic-privada.

PREMIS

Martí Boada, comissari de l'Any Internacional dels Boscos

La Generalitat de Catalunya ha nomenat el professor de Geografia de la UAB i investigador de l'ICTA Martí Boada comissari a Catalunya de l'Any Internacional dels Boscos 2011. Amb una llarga trajectòria professional i un reconegut prestigi en l'àmbit de la comunicació ambiental, Boada representarà Catalunya i serà el responsable de coordinar les iniciatives i activitats que es proposin des del Govern per commemorar aquest esdeveniment.

El professor Martí Boada té una trajectòria de més de trenta anys dedicats a la recerca, l'educació, la divulgació i la informació ambientals.

Àngels Campà, reconeguda per la difusió de la cultura francesa

Àngels Campà, professora del Departament de Filologia Francesa i Romànica i vicedegana de la Facultat de Ciències de l'Educació de la UAB, va ser distingida, el 30 de maig, amb el Grau de Cavaller de l'Orde de les Palmes Acadèmiques. Aquesta és la màxima condecoració que atorga el govern francès a estrangers o francesos residents a l'estranger que contribueixen a l'expansió de la cultura francesa al món o que destaquen en la docència, la recerca i la difusió de la cultura francesa. Campà és especialista en filologia francesa, intercomprensió de llengües romàniques, aprenentatge precoç de llengües estrangeres i aprenentatge de matèries comunes en llengües estrangeres.

Premi internacional per al professor Salvador Moyà

El president de la República Italiana, Giorgio Napolitano, va lliurar, el 16 de juny a Roma, en la cerimònia de clausura de l'any acadèmic de l'Accademia Nazionale dei Lincei, el premi Fabio Frassetto a Salvador Moyà, director de l'Institut Català de Paleontologia Miquel Crusafont. El premi s'atorga en reconeixement de la carrera investigadora en el camp de l'antropologia física. Moyà ha rebut aquest premi per la seva recerca en l'evolució d'antropomorfs i homínids del Miocè a Euràsia, i molt particularment a Catalunya. Salvador Moyà és professor de recerca ICREA i professor associat a la UAB.

La ministra Garmendia inaugura el CRAG

El Centre de Recerca en Agrigenòmica estrena un edifici de 9.000 m²

➤ Les autoritats van coincidir a destacar la dimensió col·laborativa d'un consorci públic com aquest

La ministra de Ciència i d'Innovació, Cristina Garmendia, va inaugurar, el 9 de juny, el Centre de Recerca en Agrigenòmica (CRAG) al campus de la UAB, en un acte en què van ser presents la rectora, Ana Ripoll, el president del CSIC, Rafael Rodrigo, el secretari general d'Universitats i Recerca de la Generalitat de Catalunya, Antoni Castellà, el director General de l'IRTA, Josep M. Monfort, i el vicerector de Recerca de la UB, Jordi Alberch.

Totes les autoritats van coincidir a destacar la dimensió col·laborativa d'un consorci públic com el CRAG. Ana Ripoll es va congratular pel fet que la UAB i la UB col·laborin per primera vegada en un projecte d'activitat investigadora tan important i també va palesar el potencial investigador que proporciona el CRAG al Parc de Recerca UAB.

La ministra Garmendia va posar el CRAG com a exemple de model d'organització de l'activitat investigadora que cal fer, capaç de concentrar recursos, competir amb els millors investigadors del món i atraure talent internacional.

Dirigit per Pere Puigdomènec, el CRAG desenvolupa recerca innovadora en l'àmbit de la genòmica, la biologia molecular vegetal i la genètica d'animals

de granja, i en el desenvolupament d'aplicacions moleculars útils per al cultiu i la cria de les espècies d'interès agrícoles i ramaderes.

L'any 2010, el centre va desenvolupar més de mig centenar de projectes per un valor d'uns cinc milions d'euros.

Desenvolupa recerca en l'àmbit de la genòmica, la biologia molecular vegetal i la genètica d'animals de granja

Entre aquests, hi havia sis projectes europeus, un projecte EURYI i un ERC Starting Grant.

Els cinquanta-un investigadors que formen el Centre provenen de les diferents institucions que s'han unit progressivament al consorci. La UAB hi és present amb sis investigadors a través del Departament de Ciència Animal i dels Aliments. En total, el CRAG el componen més de dues-centes persones.

L'EDIFICI NOU

L'edifici nou, una construcció de 9.000 metres quadrats distribuïts en quatre plantes, ha suposat una inversió d'uns 20 milions d'euros, aportats en parts molt semblants pel CSIC i per la Direcció General de Recerca de la Generalitat de Catalunya. La participació de fons europeus és de gairebé un 50 % en tots dos casos. La UAB hi ha cedit els terrenys.

Les autoritats presents en la inauguració, amb la ministra al capdavant, van recórrer les instal·lacions del CRAG.

Homenatge al professor Salvador Barberà a la Facultat d'Economia

La Facultat d'Economia i Empresa va acollir, el 9 i 10 de juny, un congrés organitzat en homenatge a Salvador Barberà, catedràtic del Departament d'Economia i d'Història Econòmica de la UAB, amb motiu del seu 65è aniversari. A més, el dia 11 va tenir lloc una altra trobada per commemorar el 20è aniversari del programa IDEA de la UAB.

El congrés Votes and Incentives: The Design of Institutions va aplegar investi-

gadors capdavanters de les àrees de recerca econòmica en les quals ha destacat el professor Barberà. Organitzat amb la col·laboració de la Fundació BBVA, hi va haver set sessions en què van participar especialistes d'arreu del món.

Salvador Barberà és doctor en Economia per la Universitat de Northwestern i catedràtic d'Economia de la UAB. Ha presidit, entre d'altres, l'Associació Espanyola d'Economia, la Social

Choice and Welfare Society i la Southern European Economic Association.

Ha estat director de la Institució Catalana de Recerca i Estudis Avançats (ICREA), membre del Consejo Español de Universidades i vicepresident de la Barcelona Graduate School of Economics. Va ser també secretari general de Política Científica i Tecnològica del Govern espanyol entre els anys 2004 i 2006.

La UAB, en els primers llocs de l'informe de la Fundació CYD

➤ Aquest organisme analitza anualment la contribució de les universitats espanyoles al desenvolupament

La Fundación Conocimiento y Desarrollo (Fundación CYD) ha publicat recentment l'informe anual sobre la contribució de les universitats espanyoles al desenvolupament, en què la UAB figura en els primers llocs en els diferents àmbits analitzats. Per fer les anàlisis, en l'*Informe CYD 2010* –dirigit i coordinat per Martí Parellada– s'ha utilitzat la informació més recent proporcionada per tot un conjunt d'organismes públics i privats, nacionals i internacionals. L'objectiu és posar en relleu la importància que tenen les universitats en l'economia i la societat espanyoles.

En el capítol 6, titulat «Rankings universitaris», s'analitzen les universitats públi-

ques al voltant de quatre conceptes a partir d'una selecció d'una vintena d'indicadors: la capacitat d'atracció de nous estudiants, la qualitat docent, la qualitat del doctorat i la qualitat investigadora.

La UAB s'hi situa en els primers llocs. Més concretament, figura en el primer lloc en un dels dos conceptes utilitzats per avaluar la qualitat del doctorat: un nombre de doctors titulats en el quinquenni 2004-2008 del 75 % o superior (*gràfic 2*) respecte del total de doctors.

La UAB també encapçala la taula sobre un dels sis indicadors seleccionats per valorar la qualitat investigadora (curs 2008-2009): el nombre de tesis publicades en proporció al nombre de doctors (*gràfic 1*). L'índex compost pel total dels sis indicadors que mostren la qualitat investigadora és encapçalat per la Universitat Autònoma de Madrid, situa la UAB en segon lloc, i en tercer lloc, la de Santiago de Compostel·la.

Tesis produïdes per cada cent doctors (*gràfic 1*)

1-U. Autònoma de Barcelona	24,71
2-U. Pompeu Fabra	24,48
3-U. Autònoma de Madrid	22,52
4-U. Complutense de Madrid	18,96
5-U. de Barcelona	18,88

Doctors 2004-2008 / PDI (Dr.) (%) (*gràfic 2*)

1-U. Autònoma de Barcelona	117,56
2-U. Autònoma de Madrid	110,00
3-U. Complutense de Madrid	108,60
4-U. de Barcelona	77,00
5-U. de Còrdova	69,00

La recerca en càncer de mama, en un segell

Correus ha emès un segell que commemora el vint-i-cinquè aniversari del cicle de seminaris Aspectes Generals i d'Investigació Bàsica en Càncer de Mama. La vint-i-cinquena edició del cicle s'està desenvolupant aquest curs acadèmic. Les darreres sessions d'aquesta edició tracten temes com la fertilitat a les dones amb càncer de mama, els marcadors pronòstics i predictius o el tractament del limfoedema relacionat amb la malaltia.

Aquesta iniciativa està organitzada pel Grup Multidisciplinari per a l'Estudi del Càncer de Mama, que dirigeix Eduard Escrib, professor del Departament de

Biologia Cel·lular, de Fisiologia i d'Immunologia de la UAB, i integrat per investigadors de la UAB, de la UB i d'altres institucions.

BREUS

La UAB col·laborarà en la preparació dels Jocs d'Hivern

El Centre d'Estudis Olímpics (CEO-UAB) ha signat un acord amb la Universitat Olímpica Internacional de Rússia per col·laborar en la difusió dels valors olímpics amb vista a reforçar els Jocs Olímpics d'Hivern de Sotxi 2014. El conveni el van signar, el 9 de juny, la rectora de la UAB, Ana Ripoll, i el conseller delegat de la RIOU, Lev Belousov, en un acte en què també van participar Emilio Fernández i Miquel Gómez, del CEO. L'acord vol potenciar l'estudi, la difusió i la documentació sobre el moviment olímpic internacional centrant-se especialment en l'impacte cultural, social i econòmic que tenen els Jocs a les ciutats que els organitzen.

Es crea el Premi Nacional de Creativitat José María Ricarte

El 14 de juny es va presentar el Premi Nacional de Creativitat José María Ricarte al Palau Robert de Barcelona. El premi reconeix «les idees innovadores en publicitat, comunicades amb senzillesa, veracitat i respecte». La creació del premi és una iniciativa conjunta de l'Associació Empresarial de Publicitat de Catalunya i la UAB, i neix com a homenatge al guionista, creatiu publicitari i catedràtic del Departament de Comunicació Audiovisual i de Publicitat II de la UAB, José María Ricarte, que va morir l'any passat.

La UAB s'integra a la xarxa interuniversitària Eurocampus

La UAB s'integrarà a l'Eurocampus, una xarxa de col·laboració interuniversitària impulsada per l'Euroregió Pirineus Mediterrània. Les primeres dobles titulacions de l'Eurocampus seran el Grau de Dret i el Màster d'Integració Europea, que ofereixen la UAB i la Universitat de Tolosa 1 Capitolet. L'Eurocampus es va presentar l'1 de juny en un acte en què van participar Antoni Castellà, secretari d'Universitats i Recerca de la Generalitat; Salvador Sefó, director general de Relacions Exteriors de la Generalitat; i Mercè Unzeta, vicerectora de Relacions Internacionals de la UAB. Aquesta plataforma s'ha creat amb tres objectius: afavorir la mobilitat de personal docent i investigador i d'estudiants, impulsar un campus virtual comú i enfortir la cooperació interuniversitària en transferència social i innovació.

Arrenca el Clúster d'Educació i Formació de la UAB

Els objectius i les actuacions principals del Clúster es van presentar a la Jornada d'R+D+i.

➤ **Més de quaranta grups de recerca han contribuït a definir-lo i hi han aportat 155 actuacions concretes**

El Clúster d'Educació i Formació de la Universitat Autònoma de Barcelona ha arrencat amb l'ajut de més de quaranta grups de recerca de la UAB que treballen en l'àmbit de l'educació i de la formació i que han contribuït a definir-lo aportant 155 actuacions concretes en la primera jornada d'R+D+i. La iniciativa pretén visualitzar les accions de recerca i de transferència en aquest àmbit; generar sinergies entre grups; promoure la cerca d'agents externs interessats en aquest camp; activar la visibilitat externa de les activitats organitzades pels diferents grups; i dinamitzar l'obertura internacional de la recerca, de la transferència i de la docència.

La base del Clúster són els departaments i les unitats de la Facultat de Ciències de l'Educació, juntament amb els instituts propis i els centres de recerca, i altres grups de la UAB que treballen en el camp de l'educació i de la formació o que poden aportar-hi elements. Es tracta d'un clúster inclusiu i dinàmic compost de subclústers que canviaran segons les necessitats.

Els objectius i les actuacions principals del clúster es van presentar, el dia 28 de juny, a la Jornada d'R+D+i del Clúster d'Educació i Formació de la UAB, que va tenir lloc a la Facultat de Traducció i d'Interpretació, en el marc de les actuacions del Campus d'Excel·lència Internacional UAB-CEI. La jornada va ser un espai de trobada dels grups de recerca de la UAB que treballen amb agents externs a l'àmbit de l'educació i la formació per tal d'impulsar la reflexió sobre les relacions entre aquests dos col·lectius.

A la jornada de presentació s'hi va poder veure una exposició sobre la xarxa vinculada al projecte.

BREUS

Acord entre una universitat anglesa i la UAB

Del 20 al 23 de juny, una delegació de la Universitat José Eduardo dos Santos (UJES), de Huambo (Angola), va visitar la UAB per aprofundir en el treball conjunt de cooperació en el sector agroalimentari d'aquell país. La delegació, liderada pel rector de la UJES, Cristavão Simões, es va reunir amb diferents persones de la UAB. En aquestes trobades es va poder fer un seguiment del primer any efectiu del projecte i de l'estat de construcció de la Planta de Tecnologia dels Aliments a Huambo.

El moviment olímpic, a debat

El Centre d'Estudis Olímpics de la UAB i la Fundació Barcelona Olímpica, per encàrrec de l'Academia Olímpica Española, van coorganitzar, els dies 27 i 28 de juny, el III Congreso de Centros de Estudios Olímpicos, titulat «Movimiento olímpico y universidad: retos y oportunidades». La trobada, que es va fer a Barcelona, va reunir experts de tot l'Estat espanyol en el tema, així com també membres dels diferents centres d'estudis olímpics de les universitats espanyoles, entre els quals el de la UAB és pioner.

El patrimoni de Tlemcén

El dimecres 15 de juny es va inaugurar l'exposició «El patrimoni històric de Tlemcén» al vestíbul de l'edifici del Rectorat. A l'acte de presentació hi van assistir els membres del grup de recerca Seminari d'Arqueologia Prehistòrica del Pròxim Orient (SAPPO) Oriol Vicente i Miquel Molist, la vicerectora de Relacions Internacionals, Mercè Unzeta, la directora de la FAS, Begoña Navarrete, i Anna Mata, de la Xarxa Vives d'Universitats (XVU), entre d'altres. La mostra forma part d'un projecte més ampli que desenvolupa el SAPPO i que pretén despertar la curiositat tot mostrant l'important patrimoni històric d'aquesta ciutat algeriana, que enguany és la capital de la cultura islàmica mundial.

Es crea l'Institut d'Estudis del Treball

Els membres del Consell de l'Institut d'Estudis del Treball.

➤ Aquest centre realitzarà activitats de recerca sobre l'àmbit del treball i la vida quotidiana

L'Institut d'Estudis del Treball (IET) va entrar en funcionament de manera oficial el 7 de juny passat, amb l'elecció del seu director, el catedràtic del Departament de Sociologia, Faustino Miguélez, i dels membres del consell de l'Institut. Aquest centre realitzarà activitats de recerca sobre l'àmbit del treball i la vida quotidiana i desenvoluparà programes i estudis de doctorat.

L'assemblea constitutiva de l'IET suposa la posada en marxa efectiva del centre, després que es creés, el mes d'abril passat, com a institut universitari de recerca

propi de la UAB. L'Institut desenvoluparà activitats relacionades amb la recerca bàsica i aplicada en les interrelacions entre l'àmbit del treball i la vida quotidiana, promourà un concepte d'estudis transversals i pluridisciplinaris, i organitzarà programes i estudis de màster i doctorat. També col·laborarà amb altres centres, institucions o entitats externes a la Universitat.

Amb seu a la Facultat de Ciències Polítiques i de Sociologia, l'IET articularà l'activitat de recerca a través de dues unitats bàsiques de la UAB: el Centre d'Estudis Sociològics sobre la Vida Quotidiana i el Treball (QUIT) i el Grup de Recerca Drets Laborals dels Treballadors Espanyols i Estrangers (Dre-lates), amb col·laboracions de membres associats pertanyents a altres institucions.

OPINIÓ

Els deures dels estudiants

L'Estatut de l'Estudiant Universitari (RD 1791/2010, de 30 de desembre) estableix una llarga llista de drets. A l'article 13, però, sistematitza una sèrie de deures i afirma que els estudiants «han d'assumir el compromís de tenir una presència activa i corresponsable a la universitat, han de conèixer la seva universitat, respectar-ne els estatuts i altres normes de funcionament aprovades pels procediments reglamentaris».

A l'apartat 2 d'aquest article detalla els esmentats deures, com ara l'estudi i la participació activa en les activitats acadèmiques, respectar els membres de la comunitat universitària, tenir cura dels béns, equips, instal·lacions o del recinte de la universitat i utilitzar-los degudament, abstenir-se d'utilitzar procediments fraudulents en les proves d'avaluació o de cooperar-hi, participar en les activitats universitàries i cooperar al seu desenvolupament normal, respectar el nom, els símbols i els emblemes de la universitat, respectar els actes acadèmics, no discriminar els membres de la comunitat universitària, exercir, si escau, les responsabilitats pròpies del càrrec de representació per al qual hagin estat elegits, informar els seus representats de les activitats i resolucions dels òrgans col·legiats en què participa, contribuir a la millora de la universitat... Cal recordar que no hi ha drets sense deures.

Joan Lluís Pérez Francesch,
delegat de la Rectora per als Estudiants

EL WEB

www.uab.cat/beques-ajuts

La UAB ha posat en funcionament un nou web que recull informació sobre convocatòries d'ajuts, beques, premis o subvencions destinats a la comunitat universitària. A més dels ajuts que ofereix la UAB, també recopila convocatòries d'altres institucions que poden ser d'interès. El nou portal planteja dues opcions de cerca de beques: la primera, sempre visible, és la cerca per paraula i reproduceix el funcionament clàssic, on es poden escriure les paraules de cerca en un camp de text; la segona s'habilita amb l'opció «Obre el cercador i perfila la teva cerca». A més, a cada pàgina, al menú de la dreta, hi ha l'accés a l'historial de convocatòries, que emmagatzema les convocatòries periòdiques que fa més de quinze dies que s'han resolt. Els usuaris poden subscriure's a les darreres novetats mitjançant RSS o correu electrònic.

RECERCA

L'activitat turística augmentarà gairebé un 2 % L'Índex UAB preveu aquest increment durant el 2011

➤ Les dades confirmen que el sector turístic representa un important «coixí» per a l'economia catalana

L'Índex UAB d'Activitat Turística preveu que el sector continuï recuperant-se durant el 2011 amb un augment de l'1,9 % de l'activitat turística a Catalunya. Aquestes dades confirmen que el sector turístic representa un important «coixí» per a l'economia catalana, que enguany veu reforçat el seu paper.

L'Índex UAB, que aquest any arriba a la desena edició, es va presentar el 28 de juny. Els resultats indiquen que el sector, que ja va començar a recuperar-se el 2010, creixerà al llarg del 2011 i deixarà enrere la tendència negativa registrada anteriorment, sobretot entre el 2008 i el 2009. Part del creixement, però, es considera conjuntural, ja que pot estar parcialment relacionat amb la davallada de mercats competidors, com ara Tunísia i Egipte.

L'activitat turística creixerà un 1,9 %. Segons les previsions de la UAB, el nombre

Cadaqués, a la Costa Brava, un dels indrets catalans que atrauen turistes de tot el món.

de turistes estrangers podria créixer un 4,2 % i arribar als 14,8 milions, és a dir, 600.000 persones més que el 2010. Aquest augment es produiria gràcies sobretot a l'augment del mercat francès (un 3,1 % més de turistes que el 2010), alemany (4,5 %), nòrdic (8,6 %) i britànic (3,6 %), però també al creixent pes dels mercats emergents, com ara l'Europa de l'est.

El nombre de pernотacions creixerà un 2,6 % fins a arribar als 107 milions, i la despesa dels turistes estrangers a Catalunya se situarà en 10.727 milions d'euros, xifra que representa un augment del 2 % respecte del 2010. No obs-

tant això, disminuirà lleugerament la durada mitjana de les estades i la despesa per turista.

Pel que fa al conjunt d'Espanya, s'espera l'arribada de 54,8 milions de turistes estrangers, és a dir, gairebé 2,2 milions més que l'any anterior. La despesa que realitzaran, de gairebé 50.000 milions d'euros, representa una ajuda molt significativa per al conjunt de l'economia espanyola.

L'Índex també dedica un apartat a analitzar la consolidació de la ciutat de Barcelona com una de les principals destinacions del turisme de creuers a escala internacional.

L'experiment T2K detecta un fenomen nou de neutrins

L'experiment T2K, una col·laboració internacional en què participen més de cinc-cents físics de dotze països, entre els quals hi ha investigadors de l'Institut de Física d'Altes Energies (IFAE, consorci Generalitat de Catalunya-Universitat Autònoma de Barcelona), ha detectat l'aparició de neutrins electrònics a partir d'un feix de neutrins muònics. És la primera vegada que s'observa aquest fenomen, conegut com a «oscil·lació», entre aquest tipus de neutrins, la qual cosa representa un pas important per entendre millor aquesta partícula elemental.

L'experiment T2K es va dissenyar al Japó per mesurar aquest procés, en el qual els neutrins d'un cert tipus alteren la seva naturalesa en vol i es transformen en neutrins d'un altre tipus. L'observació d'aquest fenomen contribueix a la mesura de la massa dels diferents tipus de neutrins, així com també a la comprensió de la relació entre ells i de la seva naturalesa.

El descobriment d'aquesta oscil·lació tindria un gran impacte en el futur d'aquest camp de la física i suposaria el primer pas per resoldre un dels principals

misteris de l'univers: el domini de la matèria enfront de l'antimatèria. Per aquesta raó, científics de tot el món han desenvolupat en diversos laboratoris un ambiciós programa experimental consagrat a l'observació d'aquest fenomen.

Fins al tràgic terratrèmol ocorregut l'11 de març de 2011, T2K havia acumulat tan sols el 2 % dels neutrins esperats durant la vida útil de l'experiment. Actualment s'estan reparant les instal·lacions científiques que van resultar afectades pel sisme, i es preveu que l'adquisició de dades es reprendrà a finals d'aquest any.

Observatori de la Difusió de la Ciència (ODC)

➤ Duu a terme una important tasca de difusió i de reflexió sobre la comunicació de la ciència

Science in Society és el lema que es va escriure en una gran pancarta sobre l'edifici en què va tenir lloc el fòrum convocat per l'àrea de recerca de la UE a Brussel·les, l'any 2005. Ja no parlem de ciència i societat com de dos mons separats: la ciència forma part de la societat, el coneixement pertany a la humanitat. Això vol dir que la ciència necessita el suport social i que la societat hi està implicada i té responsabilitat en la construcció i en la difusió del coneixement científic.

En aquest marc, l'Observatori de la Difusió de la Ciència (ODC) de la UAB duu a terme una tasca de difusió i de reflexió sobre la comunicació de la ciència amb la voluntat de col·laborar i d'impulsar la tasca social dels investigadors fent realitat el diàleg i la complicitat entre els especialistes i la resta de la societat. Tanmateix, vol contribuir en les excel·lents tasques de recerca i de formació de la UAB, que no deixa de banda la comunicació dels resultats de la investigació, tant a nivell d'especialistes com en els mitjans i en els esdeveniments culturals on hi és representada, i que també s'ocupa de la formació de formadors i de comunicadors científics.

El grup, dirigit per M. Teresa Escalas, està integrat per professors i investigadors de la UAB, científics, matemàtics i periodistes.

Avançar cap a una «societat del coneixement», tal com es defineix en el context europeu, en la qual els ciutadans participen en les decisions que es prenen sobre la base de coneixements fonamentats en el raonament, cada vegada més sembla una «utopia necessària», que emmarca des de l'inici els objectius de l'ODC: promoure i facilitar l'accés al coneixement per a tothom; fer realitat el diàleg ciència–tecnologia–societat donant suport als investigadors i als altres grups socials; facilitar a la ciutadania una imatge de la ciència pròpia, humana, comprensible i motivadora; crear nous escenaris de comunicació científica virtuals i reals, permanents o temporals; i estimular en els joves l'interès per la ciència i els estudis científics.

L'ODC dóna suport i visibilitat als projectes i activitats de divulgació científica;

contribueix a la formació d'especialistes en difusió de la ciència; realitza accions i dissenya estratègies de divulgació científica basades en la comunicació, l'aprenentatge, el diàleg i la participació; facilita la reflexió, l'intercanvi i la difusió de les experiències en divulgació científica; i fomenta la innovació, l'anàlisi i la recerca entorn de les activitats de la divulgació de la ciència.

MEMBRES DEL GRUP

El grup està integrat per professors i investigadors de la UAB, científics, matemàtics i periodistes: M. Teresa Escalas, Jordi Deulofeu, Lourdes Figueiras, Santiago Ramentol i Isabel Ruiz, i també per col·laboradors externs, investigadors, consultors, tècnics i artistes: Pau Senra, Patricia Castellanos, Mercè Ferrando, Sergi Villanueva, Manuel Clavero, Pastora Muncunill i l'empresa Lecoati, entre d'altres. Així mateix, té una llarga llista «d'amics de l'ODC», com es pot veure a la pàgina web www.odc.cat.

El 1996, Jordi Deulofeu i M. Teresa Escalas, professors de la Facultat de Ciències de l'Educació, van publicar el *Llibre blanc de la divulgació científica i tecnològica a Catalunya*. Va néixer el Grup de Difusió de la Ciència i del Medi Ambient. L'actual ODC, ubicat a la Facultat de Ciències de l'Educació, es va crear el 2008, quan, amb motiu de l'any de la Ciència, la FECYT va obrir una convocatòria per crear una xarxa d'unitats de cultura científica vinculades a centres de recerca. Des de llavors, ha rebut suport d'aquesta entitat a través de convocatòries públiques, i també de l'Institut de Cultura de Barcelona i de la Generalitat, entre d'altres.

Activitats en tres eixos

Les activitats de l'ODC es projecten sobre tres eixos: la comunicació, l'aprenentatge i la reflexió conjunta. En matèria de comunicació, l'ODC ha desenvolupat estratègies per a la comunicació social de la ciència treballant des d'una perspectiva bidireccional, ètica i de consens, amb contingut i rigor científic, però d'essència divulgativa, comprensible i pròpia entre els interlocutors.

L'ODC ha generat contextos d'aprenentatge, tant presencials com virtuals, que han facilitat que els coneixements científics puguin ser organitzats pels participants generant un aprenentatge significatiu, és a dir, d'aquelles idees que són capaços d'aplicar en altres contextos, i mitjançant el diàleg, la codició

i l'acció. La participació en les accions de comunicació i divulgació de la ciència s'ha desenvolupat a diferents nivells, que van des d'informar-se fins a reflexionar, aportar idees, dialogar, decidir en consens i adoptar actituds, considerant essencial la bidireccionalitat.

Els investigadors avaluaran els efectes de Fukushima al Pacífic

➤ En la iniciativa, hi participen investigadors del Departament de Física i de l'ICTA de la UAB

El mes de juny va començar la primera missió multidisciplinària per avaluar els nivells de dispersió de les substàncies radioactives a la zona del Pacífic davant de la planta nuclear de Fukushima. Es tracta d'una iniciativa de la institució de recerca nord-americana Woods Hole Oceanographic Institution (WHOI), en la qual participen investigadors del

Departament de Física i de l'Institut de Ciència i Tecnologia Ambientals de la UAB.

El projecte investigarà qüestions fonamentals sobre l'impacte de l'alliberament de radioactivitat artificial a l'oceà Pacífic, i disposa d'un equip d'investigació de laboratoris dels EUA, del Japó i d'Espanya. Els investigadors han recollit aigua i mostres biològiques i han pres mesures mar endins davant la planta nuclear, i també en zones més allunyades al llarg del corrent de Kuroshio. L'equip d'investigació analitzarà la presència dels radionúclids per calcular la quantitat de radioactivitat que s'ha

alliberat a l'oceà, el seu impacte potencial en la vida marina i en la salut humana, i proposarà models per comprendre millor com es dispersa la contaminació radioactiva.

L'expedició, de quinze dies de durada, va partir el 4 de juny a bord del vaixell oceanogràfic *Kaimikai-0-Kanoloa*, de la Universitat de Hawaii. El grup de recerca del Departament de Física i de l'ICTA, que dirigeix el doctor Pere Masqué, hi participa encarregant-se de la determinació de la distribució d'estronci-90 en l'aigua, i col·labora en les mesures de cesi-137 i cesi-134. La investigadora postdoctoral Núria Casacuberta ha participat en la campanya oceanogràfica. El treball es farà conjuntament amb científics japonesos i construirà les bases d'una recerca internacional col·laborativa relacionada amb els efectes de l'accident de Fukushima.

L'*Homo erectus* es va originar a Euràsia

Segons una recerca en què ha participat la UAB, publicada la segona setmana de juny a *Proceedings*, els primers *Homo erectus* es podrien haver originat a Euràsia, i no pas a l'Àfrica com es pensava fins ara. Els investigadors han trobat a Dmanisi (Geòrgia) restes d'utensilis que evidencien la presència d'aquesta espècie fa 1,85 milions d'anys, centenars de milers d'anys abans que aparegués a l'Àfrica.

Segons les teories més acceptades pels antropòlegs, l'*Homo erectus*, baixet i amb un cervell petit, va ser el primer homínid que va sortir del continent africà per colonitzar Euràsia, els continents europeu i asiàtic. Després va anar evolucionant cap a un cervell i una alçada més grans, i una capacitat també cada cop més gran per desenvolupar tecnologia.

Però el jaciment de Dmanisi, a 55 km al sud de Tbilisi (Geòrgia), ha posat en dubte aquestes teories. Les excavacions ja havien posat al descobert, al llarg de les últimes dues dècades, fòssils d'homínids preservats de manera excepcional que demostraven la presència de l'*Homo erectus* al continent eurasiàtic des de fa 1,78 milions d'anys, gairebé contemporanis als homínids d'aquesta espècie més antics trobats a l'Àfrica.

Ara, les troballes d'un equip internacional de científics en què ha participat Oriol Oms, professor del Departament de Geologia de la UAB, demostren que l'*Homo erectus* ja era present a Euràsia fa 1,85 milions d'anys, és a dir, vuitanta mil anys abans del que es pensava fins ara, i amb una presència continuada al llarg de tots aquells milers d'anys.

Trobada UAB30 sobre innovació en alimentació

El Parc de Recerca UAB, amb la col·laboració del Parc Tecnològic del Vallès, va organitzar la quarta Trobada UAB30, el 9 de juny, amb el títol «Innovació en alimentació i packaging». Hi van participar Elsa Lloret, de l'IRTA, qui va parlar de la innovació i les tendències en l'envàs; David Rotger, gestor del CVC, amb una explicació sobre com la visió per computador ajuda a fer més efectius el processos productius; Sònia Guri, de Matgas, qui va explicar la tècnica d'envasatge en atmosfera modificada; Montserrat Rivero, directora general científica dels laboratoris Ordesa, amb una exposició sobre els productes d'alimentació infantils; Buenaventura Guamis, director del Centre de Recerca Planta de Tecnologia dels Aliments de la UAB, amb un repàs de les tecnologies i els productes que desenvolupa el centre; Susana Martínez, investigadora del Servei de Nutrició i Benestar Animal de la UAB, amb una ponència sobre els ingredients funcionals; Jaume Pont, president d'ATO, amb una conferència sobre la llet enriquida des de l'origen; i Jaume Solà, president d'R+D de Gallina Blanca, qui va mostrar com es pot gestionar la recerca bàsica i la recerca aplicada dins d'una gran empresa.

BREUS

Els gossos anticipen les celebracions dels esdeveniments

Segons un estudi sobre fòbies dut a terme per investigadors de la UAB i del Grup d'Etologia Comparada de l'Institut de Neuropsiquiatria i Addiccions (Inad), del Parc de Salut Mar, el 30 % dels gossos tremolen en anticipar les celebracions dels grans esdeveniments esportius, les festes de la nit de Sant Joan o els trons. Els gossos manifesten símptomes d'angoixa, per i altres canvis en la conducta mentre els seus propietaris miren a la televisió un esdeveniment esportiu rellevant. Conèixer les conseqüències de la victòria, com les celebracions amb petards, fa que l'animal anticipi el sofriment que li provoquen les explosions. La mateixa sensació li poden experimentar davant l'arribada d'una tempesta, ja que els trons també desencadenen fòbies en un bon nombre de mascotes.

Simposi internacional sobre malalties emergents del porc

Del 12 al 15 de juny va tenir lloc el 6è Simposi Internacional sobre Malalties Emergents i Reemergents del porc, organitzat pel Centre de Recerca en Sanitat Animal (Cresa), centre participat per la UAB. La trobada va aplegar uns nou-cents científics de tot el món per debatre les últimes novetats, particularment en termes de diagnòstic i control, sobre malalties emergents i reemergents de gran importància econòmica per al sector porcí, com ara el circovirus, la síndrome respiratòria i reproductiva porcina, la influència porcina, la pesta porcina africana, la pesta porcina clàssica i la febre aftosa.

Jornada d'emprenedors ètnics

El juny passat va tenir lloc la 2a Jornada d'Emprenedors Ètnics, adreçada a explorar els efectes de la crisi econòmica en els petits negocis regentats per persones d'origen immigrant i identificar-ne les respostes en els diferents sectors d'activitat. Les sessions es van fer a la Facultat de Filosofia i Lletres de la UAB i a la seu de Barcelona de Comissions Obreres. Hi van participar experts internacionals, com Yaojun Li, de la Universitat de Manchester, Wenhong Chen, de la Universitat de Texas, i Katja Rusinovic. La Jornada també va reunir diversos antropòlegs i economistes de la UAB, com Joaquín Beltrán, Leonardo Cavalcanti, José Luis Molina, Amelia Sáiz, Carlota Solé i Hugo Valenzuela.

Desè aniversari de Matgas

Rafael Rodrigo, president del CSIC, parla amb Lourdes Vega, directora de Matgas, durant la visita a les instal·lacions.

➤ El centre d'excel·lència en CO2 i sostenibilitat va celebrar un acte institucional i un simposi internacional

El centre d'excel·lència en CO2 i sostenibilitat Matgas va celebrar, el dia 1 de juny, un acte institucional per commemorar el seu desè aniversari, en el qual van ser-hi presents Lluís Jofre, director d'Universitats de la Generalitat de Catalunya, Lourdes Vega, directora de Matgas, George Decrop, director de Marketing d'Air Products, Rafael Rodrigo Montero, president del CSIC, i Ana Ripoll, rectora de la UAB.

Dins dels actes de commemoració, Matgas també va organitzar, els dies 1 i 2 de juny, el Simposi Internacional sobre Energia, Sostenibilitat i Medi Ambient. En la seva intervenció, Lourdes Vega va

fer un repàs de la història i de l'evolució de Matgas, va explicar les línies de recerca que s'hi duen a terme i va agrair als tres socis la confiança dipositada al llarg dels anys en aquest projecte especial de recerca i innovació oberta.

Lluís Jofre va reconèixer la vàlua de centres com Matgas, que permeten retornar a la societat la inversió realitzada a les universitats i als centres de recerca per a la formació de doctors i per a la investigació. Rafael Rodrigo va dir que Matgas és un exemple clar de com la recerca científica pot contribuir a la innovació tecnològica.

La rectora de la UAB, Ana Ripoll, va destacar la col·laboració del CSIC i la UAB en la creació d'aquest centre. També va fer menció de l'important paper de Matgas com a part del nanoclúster dins del Campus d'Excel·lència Internacional de la Universitat (UAB-CED).

Química Emprèn: el futur i la innovació

En l'àmbit de l'any temàtic de la química, el Departament de Química, en col·laboració amb la Càtedra Banca Joves Emprendedores-UAB, ha organitzat el cicle de seminaris Química Emprèn: Guanyar Futur amb la Innovació, adreçat a professors i investigadors. En el cicle s'ha donat una visió de la innovació en el món empresarial i la transferència de coneixement de la universitat a l'empresa.

El mes de juny va acollir les conferències d'Antoni Torrents (Laboratori Esteve), que va parlar del paper de la química en el descobriment de nous fàrmacs; de Jordi Marquet (Parc de Recerca UAB), que va tractar els reptes i les oportunitats

d'un científic en la innovació oberta; de Montserrat Gómez (Universitat Paul Sabatier), que va parlar sobre líquids iònics; de Buenaventura Guamis (CERPTA), sobre la creació d'empreses de base tecnològica; de Carlos Conde (Conde Industrial Services Corp), amb el títol «A flavor of pharmaceutical industry»; de Rodolfo Románach (Universitat de Puerto Rico), amb el títol «En la indústria y la universidad, lo importante es la misión»; de Daniel Jordà (La Trinidad Panes Creativos), amb el títol: «Panes Creativos, una aventura en la alta gastronomía. De la Trinidad a Madrid Fusión»; i de Mireia Esteruelas (Universitat Rovira i Virgili), amb el títol: «El vi; de la química al plaer».

COMUNITAT

La UAB, la que rep més estudiants Erasmus És la sisena d'entre les cent universitats europees

► Pel que fa a l'enviament d'estudiants Erasmus, ocupa el 27è lloc del rànquing fet per la Comissió Europea

La UAB és la primera universitat catalana en nombre d'estudiants Erasmus rebuts, segons dades fetes públiques recentment per la Comissió Europea referents al curs 2009-2010. Amb 1.154 estudiants, se situa en el sisè lloc d'entre les cent primeres universitats europees.

Entre les universitats catalanes, després de la UAB ve la Universitat de Barcelona (en el 12è lloc), la Politècnica de Catalunya (en el 27è lloc) i la Pompeu Fabra (en el 90è lloc), segons l'Informe de la Direcció General d'Educació i Cultura de la Comissió Europea. La UAB encapçala

la llista de les universitats catalanes des del curs 2006-2007, en què va superar per primer cop la Universitat de Barcelona.

Entre les deu universitats que reben més estudiants de tot Europa, set són espanyoles. La llista l'encapçala la Universitat de Granada (1.862 estudiants), seguida de la Universitat de València i de la Universitat Politècnica de València. L'Estat espanyol manté, per tant, el primer lloc que va obtenir el curs acadèmic 2001-2002 com a primera universitat europea a rebre estudiants. El curs 2009-2010 va rebre 35.389 alumnes, seguit de França i del Regne Unit.

Pel que fa a l'enviament d'estudiants Erasmus, la Universitat Autònoma de Barcelona se situa en el lloc 27è, amb 706 estudiants enviats durant el curs 2009-2010, en una llista que també encapçala

la Universitat de Granada (1.851 estudiants). L'Estat espanyol també és el país que envia més estudiants a la Unió Europea, amb un total de 31.158.

PROFESSORS I PERSONAL ACADÈMIC

Quant als professors o el personal acadèmic que fa estades a l'estranger a través d'Erasmus, l'Estat espanyol és el país que hi envia més persones (seguit de Polònia i Alemanya) i el segon que rep més professors o personal acadèmic (precedit per Alemanya i seguit d'Itàlia).

Més de 213.000 estudiants europeus van obtenir una beca Erasmus per estudiar i formar-se a l'estranger durant el curs acadèmic 2009-2010, una xifra que constitueix un nou rècord i que representa un increment del 7,4 % respecte de l'any anterior, segons dades de la Comissió Europea.

Es lliuren els premis als estudiants emprenedors

Tres projectes impulsats per estudiants de grau han estat guardonats en els primers Premis per a la Promoció de l'Esperit Emprenedor entre l'Estudiantat, de la UAB. Els guanyadors han estat *Lookations.com*, d'Axel Sanz; *Turn on the light. Glitter, SL*, de Jordi Frías i Cristina Navarro; i *Interactua*, de Jordi Prat i Pol Bartrès. Tots tres projectes rebran un premi de 2.500 euros que es destinaran a l'anàlisi de la viabilitat del projecte.

El jurat ha tingut en compte el caràcter innovador del projecte, la seva viabilitat, la capacitat de creació d'ocupació, les possibilitats d'internacionalització, la sostenibilitat i la responsabilitat social.

Aquests premis, organitzats per la UAB en col·laboració amb el Ministeri d'Educació, tenen per objectiu reconèixer els millors projectes d'esperit emprenedor elaborats pels estudiants de grau.

Els premis es van lliurar el 23 de juny a la sala d'actes de la Unitat d'Estudiants i

de Cultura (placa Cívica). En el decurs de l'acte, Joan Lluís Pérez Francesch, delegat de la rectora per a Estudiants, es va congratular de l'èxit de la primera convocatòria, a la qual es van presentar 26 treballs.

La vicerectora de Política Acadèmica, Montserrat Farell, va destacar «l'alta qualitat» dels projectes presentats, així com també la importància de «valorar l'emprenedoria i la capacitat creadora en un moment de crisi com l'actual».

Els estudiants premiats també van intervenir per explicar els seus projectes. *Lookations.com* és una proposta de web corporatiu en l'àmbit de les localitzacions per a espots publicitaris; *Interactura* planteja un projecte d'empresa de creació, desenvolupament i producció de recursos interactius per divulgar coneixement i pedagogia de la ciència i de la tècnica; *Turn on the light. Glitter, SL* proposa la creació d'un interruptor de disseny tàctil i decoratiu per utilitzar-lo a la llar.

BREUS

Trobada del PDI vinculat a la cooperació universitària

Durant el matí del 16 de juny, la FAS va organitzar al Rectorat la segona Trobada del Personal Docent i Investigador (PDI) de la UAB vinculat a la cooperació universitària per al desenvolupament (CUD). La primera trobada s'havia desenvolupat el 2008 i, després de l'èxit i l'interès de les persones participants, es va decidir de fer-ne una segona edició. Aquesta vegada es van analitzar diferents instruments de la cooperació universitària per al desenvolupament a partir d'exemples concrets de projectes gestionats per PDI de la UAB. L'acte, en què va participar un total de quaranta persones, es va iniciar amb la benvinguda de la rectora de la UAB, Ana Ripoll, del vicerector de Transferència Social i Cultural, Bonaventura Bassegoda, i de la vicerectora de Relacions Internacionals, Mercè Unzeta. L'Equip de Govern va saludar amb satisfacció la iniciativa de la trobada i va voler animar el PDI a utilitzar els instruments de la cooperació universitària, amb el suport tècnic del personal de la UAB i la FAS.

Marcar «Cooperació per al desenvolupament»

Coincidint amb el període de matriculació, la FAS ha iniciat la campanya del 0,7 per promoure que els estudiants donin suport al Fons de Solidaritat. Marcant la casella de donació dels 12 euros, els estudiants col·laboren en l'enfortiment de les universitat del sud i contribueixen al desenvolupament en educació, salut, medi ambient, alimentació, etc. Amb les aportacions d'estudiants, professorat i PAS i de la mateixa UAB, la FAS gestiona el Fons de Solidaritat de la UAB, que subvenciona projectes de cooperació, activitats de sensibilització i situacions d'emergència. En els projectes, als quals dona suport el Fons, es treballa per l'enfortiment de les universitat del sud i es contribueix al desenvolupament en educació, salut, medi ambient, agricultura, alimentació i governabilitat democràtica. En les dues convocatòries obertes el curs 2010-2011, una per a PAS i PDI i una altra per a estudiants, s'han atorgat 97.888,61 euros, que financen 17 projectes de cooperació per al desenvolupament als països següents: Argentina, Colòmbia, Equador, Guatemala, Guinea Bissau, Nicaragua, Mèxic, Tanzània i Perú. També s'ha donat suport a dues iniciatives de sensibilització al Campus.

El Campus Ítaca ha arribat enguany a la vuitena edició

Els participants es van repartir en tres torns de 144 alumnes que feien estades de dues setmanes cadascun.

➤ Més de 400 estudiants d'Ensenyament Secundari Obligatori (ESO) han fet estades a la UAB

Un any més, 432 estudiants d'ESO han fet estades a la UAB per realitzar-hi diverses activitats lúdiques i formatives. El Campus Ítaca, que enguany ha arribat a la vuitena edició, es va desenvolupar entre el 6 de juny i el 14 de juliol.

Aquesta activitat és organitzada per l'Institut de Ciències de l'Educació i per la Facultat de Ciències de l'Educació de la UAB, amb el patrocini de Banco Santander. L'objectiu és engrescar els estudiants d'ESO per continuar la seva formació a la universitat. A més, el campus Ítaca ofereix vint beques salari per cursar estudis de grau el curs vinent a la UAB.

Durant les dues estades, els estudiants van realitzar projectes en grup (enregistrament de videoclips, creació de robots, excavacions arqueològiques, producció d'aliments, etc.), van participar en tallers, debats i concursos de relats, es van familiaritzar amb el campus de la UAB i van fer sortides a Barcelona per conèixer els museus de la ciutat. També van fer activitats ludicoesportives a les instal·lacions del SAF i activitats culturals de tota mena.

Els participants es van repartir en tres torns de 144 alumnes que feien estades de dues setmanes cadascun. Cada torn

va acabar amb un acte de cloenda a l'Hotel Campus, on es van presentar els projectes realitzats per cada grup d'alumnes i es van lliurar diferents premis i distincions.

El Campus Ítaca implica un nodrit col·lectiu de persones de diferents serveis, departaments i facultats (a més de la de Ciències de l'Educació, hi col·laboren la Facultat de Veterinària i la Facultat de Ciències de la Comunicació). També té el suport del Consell Social de la UAB, de la Generalitat i de diversos ajuntaments. La FAS també hi està implicada per facilitar la participació dels estudiants amb discapacitats.

Nova línia de Renfe fins a la UAB

➤ Per primer cop es connecta el Baix Llobregat i el Vallès sense passar per Barcelona

El 26 de juny, la Generalitat de Catalunya com a responsable del servei, i Renfe com a operadora van introduir una sèrie de modificacions als serveis de rodalia. Aquests canvis formen part del Pla de Transports de Viatgers de Catalunya, que preveu una remodelació de la xarxa més profunda un cop ho permetin les millores en infraestructures i les condicions econòmiques.

Aquests canvis són, en primer lloc, la creació de la línia R8, un servei ferroviari transversal de Martorell a Mollet i Granollers passant per la UAB, amb una freqüència de 60 minuts al començament, amb la voluntat que s'incrementi quan la

demanda i les condicions econòmiques ho permetin. Un altre canvi significatiu és la millora de la regularitat de les línies R1 (Maresme) i R4 (Vallès Occidental); i un tercer canvi és la creació del nou recorregut de la R7 (Sant Andreu Arenal-UAB-Sant Andreu Arenal), mantenint la freqüència actual.

Aquestes millores, que entre altres coses signifiquen la primera connexió ferroviària directa de la UAB amb el Vallès Oriental, impliquen la modificació del recorregut de la R7, que començarà i finalitzarà el seu trajecte a Sant Andreu Arenal (estació que fan servir la majoria d'usuaris d'aquesta línia).

Aquest canvi implica que els usuaris procedents de la part centre i sud de Barcelona hauran de fer un transbordament a Sant Andreu Arenal cap a la R7. Cal tenir present que aquests usuaris també tenen l'opció dels FGC des de la plaça de Catalunya.

Actuacions del Pla de Llengües de la UAB

Les actuacions programades per a l'any 2011 en el Pla de Llengües de la UAB es poden consultar des de fa unes setmanes a l'enllaç <http://www.uab.es/servei-llengues/pla-de-llengues/>. El Pla de Llengües 2011-2015, aprovat pel Consell de Govern el 26 de gener, és el marc de referència de la política lingüística de la UAB i integra l'experiència i l'expertesa generades per l'aplicació del Pla 2008-2010. En les grans línies manté la política en relació amb el català, com a llengua pròpia i oficial, i en relació amb el cas-

tellà, com a llengua també oficial, i fa una aposta més decidida per l'anglès, com a llengua franca de la comunitat acadèmica internacional. Una novetat destacada és que està explícitament alineat amb el Pla director de la UAB, del qual és una actuació. L'elaboració d'aquest pla ha incorporat un procés de consultes a la comunitat universitària, amb la participació de responsables d'àmbits clau de la UAB, el Consell Assessor del Servei de Llengües i, per a algunes qüestions, el col·lectiu d'estudiants.

EL ESTATUTO DE AUTONOMÍA DE CATALUÑA Y SU INTERPRETACIÓN POR EL TRIBUNAL CONSTITUCIONAL. José Carlos Remotti Carbonell. Barcelona: José María Bosch, 2011

Al cap de gairebé quatre anys del procés, el Tribunal Constitucional ha adoptat les set sentències en què es resolen els corresponents recursos d'inconstitucionalitat presentats sobre la Llei orgànica de reforma de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya. El llibre, escrit pel professor del Departament de Ciència Política i de Dret Públic de la UAB José Carlos Remotti, ofereix de forma ordenada i sistemàtica les eines necessàries per a la integració de l'Estatut i les diferents sentències de manera que els operadors jurídics puguin aplicar aquesta llei orgànica.

ÍNDICE DE IMPACTO. Jordi Jordana Vidal. Bellaterra: Servei de Publicacions de la UAB, 2011. Col·lecció Gabriel Ferrater.

L'autor, doctor en veterinària i professor de Genètica i Millora Animal a la UAB, ens submergeix en el coneixement de la condició humana i els seus condicionants en el món investigador. El llibre s'inicia amb tres morts «accidentals» al Caire, Tòquio i l'illa italiana de Pantelleria, que són el punt de partida d'aquesta història de vanitats, enveges, odis i amors en el món científic. El protagonista és un professor de la UAB amb una dedicació malaltissa a la feina que li ha fet perdre el que més volia: el seu gran amor, Claudette.

«Explotar qualsevol ésser viu amenaça les bases dels drets humans»

PARETO

Steven M. Wise

Steven M. Wise té una destacada trajectòria de vint anys com a advocat expert en legislació sobre protecció animal i és professor de Dret Animal a prestigioses universitats dels EUA, com la Harvard Law School, la John Marshall Law School, la Vermont Law School, la Lewis & Clark Law School i la Tufts University School of Veterinary Medicine. Wise va fundar l'Animal Legal Defense Fund (ALDF) i és president del Center for the Expansion of Fundamental Rights. Ha escrit molts articles i llibres sobre els drets dels animals i ha col·laborat amb reconeguts científics en el camp de la primatologia i el comportament i la intel·ligència animals. Va participar com a conferenciant a la primera edició del postgrau universitari Animals, Dret i Societat, organitzat pel grup de recerca Animals, Dret i Societat de la UAB, l'únic postgrau sobre dret animal que s'imparteix a Europa i que s'impartirà com a màster de Dret Animal i Societat el curs vinent.

➤ **L'AUTÒNOMA** ha parlat amb aquest advocat expert en legislació sobre protecció animal i professor

Què ens diferencia dels animals?

Som animals. Hi ha un milió d'espècies d'animals diferents, incloent-hi els humans, cadascuna diferent de la resta. Som una espècie més...

Vostè defensa que algunes d'aquestes espècies, a més de la nostra, haurien de tenir l'estatus de «persones jurídiques», amb drets similars als dels humans.

Quines són?

Una persona jurídica és una entitat amb capacitat per tenir drets. El que jo defenso és que, com una qüestió de llibertat, per tal de tenir personalitat jurídica, una condició suficient –que n'hi ha d'altres– és «l'autonomia pràctica», que subratlla la noció de dignitat i que té lloc quan una

entitat té l'habilitat cognitiva de desitjar una cosa, d'actuar amb intencionalitat per aconseguir el que desitja, i amb una consciència de si mateixa prou desenvolupada perquè la consecució o la frustració del seu desig tingui un significat per a ella. Aquestes entitats inclouen, entre d'altres, membres d'espècies com els grans simis o els cetacis. Aquests animals, i també d'altres, haurien de tenir accés a determinats drets, en termes d'igualtat.

Quina seria per a vostè la situació ideal en el reconeixement dels drets dels animals?

Les entitats que mereixin drets fonamentals en termes de llibertat o d'igualtat els haurien de tenir garantits, sigui quina sigui la seva espècie.

Quina opinió té sobre l'ús dels animals en recerca biomèdica?

Cap entitat amb capacitat per a l'autonomia pràctica, sigui humana o no

humana, no hauria de veure violats els seus interessos més fonamentals, excepte davant de raonaments convinents. L'espècie és irrellevant. En el moment en què la recerca biomèdica, o qualsevol altra activitat, viola els interessos fonamentals d'una entitat, no hauria d'estar permesa.

No cal dir res de les curses de braus...?

Les curses de braus, com qualsevol altra activitat que sense motius suficients explota éssers amb complexitat cognitiva i sensorial i n'abusa, s'haurien d'abolir.

Des d'un punt de vista global, ecològic, la supervivència de la nostra espècie no es pot veure amenaçada si lluitem pels interessos de les altres espècies?

Explotar qualsevol ésser viu i privar-lo dels drets que li haurien de correspondre, sense raons convinents per fer-ho, amenaça les bases dels drets humans fonamentals perquè socava els principis que justifiquen aquests drets.

l'autònoma

UAB
Universitat Autònoma
de Barcelona

L'AUTÒNOMA Publicació de la UAB

EDICIÓ I PRODUCCIÓ:

Àrea de Comunicació i de Promoció

REDACCIÓ: Mireia Aguado, Maria Jesús Delgado, Clara Florensa, Miguel Àngel Linares, Octavi López, Sònia Perelló, Victòria Salvador, Lucas Santos

IMPRESSIÓ: Servei de Publicacions

FOTOGRAFIES: Antonio Zamora, Jordi Pareto, Pierre Cauapé

Juliol-Agost de 2011. Núm. 248

Les opinions expressades per les persones entrevistades reflecteixen únicament les seves idees. Està prohibida la reproducció total o parcial dels continguts d'aquesta revista sense l'autorització escrita de l'editor. L'AUTÒNOMA es pot imprimir en format Acrobat via Internet a: www.uab.cat

UNIVERSITAT AUTÒNOMA

DE BARCELONA

Àrea de Comunicació

i de Promoció

Edifici del Rectorat

08193 Bellaterra

(Cerdanyola del Vallès)

Tel. 93 581 13 35

Fax 93 581 25 46

www.uab.cat

g.premsa@uab.cat